

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Belföld: Félévre 6 K, negyedévre 3 K —
Vidéken: " 8 K, " 4 K 50¢.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Debrecen, Főtér, Lamprecht-paleta, földszint,
az udvarban hátul.

A koalíciós kabinet. Nemzeti ellentállás.

A hires elvi kijelentések.

Andrássy Gyula gróf Bécsben van s a szövetkezett balpártok öröklődéssel várják, hogy milyen eredménnyel fog visszatérni. — Andrássy bécsi utja Burián küldetésének eredménye. A közös pénzügyminiszter tájékoztatta a koalíciót az udvar politikájáról s egyúttal arra kérte a szövetkezett ellenzék vezérőbizottságát, jelöljön meg egy olyan férfit, ki a válság dolgában tárgyaljon az uralkodóval. Mint homo publikus, Andrássy Gyula gróf ma reggel utazott az osztrák fővárosba. — Kétségtelen, hogy akciója fontos a nemzetre, mégis azt hisszük, hogy kevés eredménnyel fog járni. A vezérőbizottság ugyanis nem azzal bízta meg Andrássyt, hogy az uralkodó előtt egy megalakítandó koalíciós kabinet kormányzati programját körvonalozza, hanem hogy öfelsege elé terjessze az ellenzék felfogását a helyzetről. **Andrássy csak akkor**

adna kormánypárti programot, ha a kormányalakításra kapna a királytól megbízást.

Bécs és a nemzet.

Az ellentétek Bécs álláspontja és a nemzet követelése között igen nagyok. *Katonai téren ugyanis Bécs nem akarja respektálni a nemzet követeléseit, melyek jogon és törvényen alapulnak; így első sorban hallani sem akar a magyar vezérleti nyelv behozataláról.* E nélkül pedig nincs béke és nincs nyugodt parlamenti munkálkodás.

A koalíció legnagyobb pártja: a függetlenségi és 48-as nem tekinthet el programjának ettől a sarkalatos pontjától s elvi kijelentésekkel nem érheti be. Ha volnának is olyanok, akik miniszteri tárcák fejében szívesen barátkoznának meg azzal a gondolattal, hogy a nemzet ügye megint várjon, de szerencsére ilyen mohó étvágyú és duzzadó ambíciókkal telt urak csak nagyon kevesen lehetnek. Mindössze csak néhányan.

Az ellenzék tulnyomó nagy többsége nem hajlandó diplomatásdit játszani. Egyenesen és őszintén megmondják és sűrűn hangoztatják,

hogy a katonai kérdések méltányos rendezése nélkül nem szerelnék le.

Nem engedünk.

Az elmúlt vasárnap sok képviselő kerületében tartózkodott. — Onnét visszajöve, még harciasabb hangulat kerekedett a függetlenségi körben. **A választók ugyanis azt mondják, hogy ha eddig vártak, várjanak még és ne engedjenek Bécsnek.** A minden jó és hazafias szándék sirja: a paktum már meg volt ásva tegnapelőtt s csak épp el kellett volna parentálni a magyar vezényszót. Persze díszes temetést rendeztek volna a diplomaták, akiket azonban — hála Istennek! gyorsan lefűttak.

A 48-as párt óriás többsége átlátta, hogy a hagyományos bécsi politikával, az ármánykodással kell megküzdenie. Az ősszel még doronggal rontottak a nemzetre; az ugrai levéllel kezdődött a gorombások árja, aztán jöttek a képviselőházi tárgyalások, hol Tisza nap-nap után gyalázta a nemzeti ellenzékét. Később a szégyenteljes november 18, alkotmányos biztositókunk: a házszabályok ellen intézett durva és okatlan merény-

Tavaszi emlék.

Szép tavaszidő volt... Mindenütt virulás. Csak az én szívemen ült nyomasztó bánat: A halál sejtelmét vonszoltam magammal, Mint valami árnyat.

S mondtam az erdőnek: Szép leveles erdő, Hátha te meg tudnál gyógyítani engem? Hátha az elmulást a virulásod közt Végekép elfelejtem!

Mondtam a mezőnek: annyi a virágod, Sugarad, nótád tán soha el sem fogynak... Orvosold meg engem, szedd el a tüskéit Gyöttrő bánatomnak!

És felelt az okos tavaszi természet: „Nézz meg engem jól... A halál csak álom. Tedd a bánatodra az én diadalmas Nagy megújulásom!”

Szivem, lelkem akkor csakugyan kigyógyult A lombfakadás közt, a meleg sugáron... — S azóta én minden tavaszban a legfőbb Orvosomat várom!

Szabolcska Mihály.

Színpad az állatvilágban.

Tempora mutantur! Göthe, a nagy mester megvált a színház kormányzásától,

mikor az első állat a színpadra lépett és ma egyetlen színház sem lehet el a négy-lábu művészek támogatása nélkül. Wagner Rikárd állataiból magából is egész csinos állatsereglet telnek ki és a mi még érdekesebb, olyan állatokat is színpadra visz, melyeket eddig csak a mesevilág ismert. De nemcsak a modern mesterek mestere, hanem egész sereg más író is használja az állatokat a színpadon. Mozart varázsfuvolájában ott a kigyó, a mely azonban szerencsére csakhamar letűnik; ott a Hammelni patkányfogó, melynek rágicsáló patkányai igazán megborzongatják a nézőt.

Lohengrin hires hattyuját se feledjük, mely már annyira összeforrt a hires, szép operával és melyet a világ nagy színpadjain csakugyan mesés alakban tudnak bemutatni. Nehezebb a dolog a Valkűr-ök fekete száguldó mójjeivel, melyeket ma csak laterna magika segítségével vetítenek a színpadra, de első előadásai alkalmával a mester mereven ragaszkodott ahhoz, hogy végig robogjanak a színpadon. Meg is történt, hogy a bécsi intendatura szürke paripákat kapott e célra a császári istállóból, de a mester hallani sem akart róla, hogy az ő Valkűrjei almásszürke méneken robogjanak. „Hisz ez örületre visz”, így rivalt az igazgatóra. Nem engedni, hogy előadják! De

mester, százezer forintot költöttünk eddig is a diszletekre, felelte az elrémült igazgató. „Az mindegy, vagy fekete ménnek, vagy nincs előadás!” A lovakat egyszerűen fekete-tére mázolták — és így a szerző megnyugodhatott.

Geszler Tell Vilmosban — lóháton jelenik meg először, jelenti is szolgája: „de galoppban követ is a gazdám”; hanem hát gyakran megesis, hogy saját lábain galoppoz befelé. Persze, ha a ló türelmes, még csak birnak vele, de megcselt egy vidéki színpad Haramiák előadásán — hogy a megvadult ló elől a haramiák reszkette másztak a dekorációkra meg a színpalak mögé.

Az elefánt is színpadi alak — persze a kedvelt ifjusági előadás, nyolevan nap alatt a föld körül, csak akkor adhatják elő, ha véletlenül a cirkusz is kisérti a színházat, sőt a számárta is elég gyakran szükség van; a medve a Szigfried operában ott terpeszkedik, de még a kecskére is szükség van a Dinóra című dalműben. Meg is történt, hogy egy kisebb udvari színház nagy sikerrel előadta Dinórát — és a kecskéket megvették és jól tartották az istállóban. Igaz, hogy ellátásuk napi száz márkába került, de se baj — ez évente csak 1200 márka; de mikor a rákövetkező esztendőben

Nyári ruhákat

legszebben tisztít
Hrabéczy Antal
Debrecen, Széchenyi-u. 42.

let s mikor ez se használt, a darabant-legények. Végül a téli választás kinzó bajainak tették ki a nemzetet, büntetésből s azzal a szándékkal, hogy végképp megtörjék a makacs ellenállást.

Bécs belátta, hogy durvasággal és erőszakkal nem tud boldogulni Magyarországon. Ezért hát spanyol etikettszerű hidegséggel, de a mellett tulfinomsággal hozzányultak a másik politikához. Most diplomata-észszel férköznek a nemzethez s hízélgéssel, vizitekkel s névjegyleadásokkal akarják becsapni az országot.

Az utódok.

Kétségtelen, hogy a bécsi körök az alkalmazkodás politikájával se fognak olyan eredményt elérni, melyet várnak és remélnek. A nemzet szilárdan és hajthatatlanul áll a maga álláspontján s abból nem fog engedni. Ép ez okból politikai körökben nem biznak gróf Andrássy Gyula missziójának sikerében. Azt hiszik, hogy **Andrássy nem fog miniszterelnökséget vállalni a nélkül, hogy a feliratban kifejtett nemzeti kívánalmak teljesítésére garanciákat kapjon és adjon.** Ismételt szó esik Darányi Ignácról, ki hajlandó volna egy átmeneti kabinet élére állani.

Szabadelpárti körből arról értesülünk, hogy az új miniszterelnök **nem Andrássy és nem is disszidens lesz,** hanem valaki más. Lehetséges, hogy e körökben Széll Kálmánra vagy Wekerle Sándorra gondolnak. A legvalószínűbb azonban az, hogy Andrássy bécsi útjának esetleges eredménytelensége után a király fölmenti gróf Tisza Istvánt s provizórikus álláspontot

ujra Dinórát vették elő, addig eltűntek a kecskék, meg az 1200 márka áru takarmány. Igazán drága színházi díszlet!

Hát még a kutya! hisz a francia drámák hőlyei kis ölebeikkel mindenütt ott vannak és a modern operettek is elég gyakran szerepeltetik a kutyát, de még sem tettek olyan hírnévre szert, mint a híres Garrieh kutyája, melyről emlékirataiban is megemlékszik.

Garrieh a Drury Lane-színházban Leart játszotta. Az első sarokban egy jól megtermett hentes ült, ki magával hozta kutyáját. A hatalmas mészáros-kutya gazdája mellé telepedett és első lábait a színpadra rakta. A vastag hentes azonban igen szenvedett a hőségtől, levette parókáját és a kutya fejére tette. Ez olyan hihetetlenül nevetséges volt, hogy nemcsak Lear, de Kent is, sőt a már halott Kordelia is nevetőgörcsöt kapott tőle.

Más színész emlékiratában egy macskáról beszél hasonló mulatságos kis történetet. Midőn a színész szerelmesétől bucsuzik: „örökre, örökre Isten hozzád” — egy fekete kandur miau-miau-ja tönkretette a hatást.

Sőt a szindarabok címei is gyakran állatnevet viselnek, hogy mást ne említsünk, mint az „Aranyhalak”-at, a „Bubos pacsirtát”, a „Vadkaosát”, nem is szólva a „Denévér”-ről, mely hódítva járta be a világ összes színpadját. A miénk közül a zoológia köréből nyerte címét a „Sárga esikő” és legújabbban a címszerep dicsőségéig emelkedett föl a „Ló”.

létesítenek. A szakminiszterek helyükön maradnak s valószínűleg Lukács László vagy Hieronymi Károly fog megbízást kapni az ügyek továbbvitelére.

A koalíciós kabinet.

A hatalom árnya nagyon megkörnyékezett néhány vezető politikust a baloldalon. Ezek az urak roppantul bizakodnak abban, hogy Andrássy Gyula gróf megalakítja legközelebb a koalíciós kabinetet. Politikai körökben kész miniszteri listák vannak már forgalomban. Egy ilyen listát mutatunk be alább, melyben föl fog tűnni, hogy az igazságügyminiszteri tárcáért folyik a legnagyobb versengés. Három képviselőt emlegetnek erre a miniszterségre.

Miniszterelnök: *Andrássy Gyula gr.*
Pénzügyminiszter: *Kossuth Ferenc.*
Kereskedelemügyi miniszter: *Hadik János gr.*

Belügyminiszter: *Gulner Gyula vagy Bánffy Dezső báró.*

Vallás- és közoktatásügyi miniszter: *Wlassics Gyula.*

Földmívelésügyi miniszter: *Teleky Arvéd gr.*

Igazságügyminiszter: *Günther Antal, Holló Lajos.*

Király személye körüli miniszter: *Zichy Aladár gr.*

A listában feltűnik egy új név: Teleky Arvéd, kit tegnap választottak képviselővé Ujvidéken. Teleky választásának örvend a függetlenségi párt, mert széles látkörű, nagy tudású gazdának és képzett politikusnak ismerik. Ő a függetlenségi pártnak 177-ik tagja.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Ref. egyházkerületi közgyűlés. A tiszántuli ref. egyházkerület tavaszi közgyűlése ma kezdődik. — Tárgysorozatán több az egyházkerületet és a főiskolát szorosán érdeklő ügy van: mint az egyetem tervezete, a főgimnázium osztályainak további párhuzamosítása és új gimnáziumi épület ügye, tanárválasztások és még több igen fontos ügy. A közgyűlés előreláthatólag három napig fog tartani.

Egyházkerületi tag helyettesítés. Kiss Aron püspök a ma kezdődő egyházkerületi közgyűlésre Horváth Ferenc karcagi ref. főgimnáziumi igazgató helyett, ki betegsége miatt nem jelenhetett meg, Nagy Elek hajdunánási ref. főgimnáziumi igazgatót hívta be.

A hajduszoboszlói papválasztás ügye. Nehány héttel ezelőtt a hajduszoboszlói papválasztást megsemmisítették s az egyházi hatóságot újabb választás elrendelésére utasították. Most újabb fordulat állott be ez ügyben, ugyanis a győztes Béteky Lajos hívei a megsemmisítés ellen a püspökhöz **tekintélyes számú aláírással ellátott felebbezést nyújtottak be.** Érdeklődéssel várják a felebbezés sorsának eldőlését.

VIDÉK.

Elgázolt pályafelügyelő.

— Saját tudósítónktól. —

Könnyelmű vigyázatlanságát életével fizette meg Végh István somogyzobi pályafelügyelő.

Tegnap, ugynevezett vasuti kerékpárra ült, hogy megtekintse a Somogyzob és Csurgó állomások közötti pályatestet.

Már nem messze volt a csurgói állomástól, mikor óriási gyorsasággal szembe robogott vele a délutáni gyorsvonat.

Idegességében és ijedtségében nem bírta megállítani a triciklijét, le sem ugrott arról, mire a gyorsvonat keresztül robogott rajta. Darabokra gázolta.

A szerencsétlen ember, aki özvegyet és apró gyermekeket hagyott hátra, szörnyet halt.

A borzasztó szerencsétlenségnek egyedül Végh István volt az oka, mert tudta, hogy abban az időben érkezik a gyorsvonat, de virtuskodásból előbb akart Csurgóra érkezni, mint onnan a gyorsvonat elindul.

* **Jégvihar.** Székesfehérvárról táviratozzák: Tegnap délután Fejérmegye északi részén jégvihar vonult keresztül, amely Zámoly, Magyaralmás, Vértesacsca, Lovasberény határában igen sok kárt okozott.

Öngyilkos huszár. A pápai hetedik honvédhuszárezred egyik közlegénye, Tóth János, a ki tisztiszolgája volt az ezred egyik főhadnagyának — mint Páparól jelentik — a minap eltűnt a városból. Eleintén azt hitték, hogy megszökött, de tegnap megtalálták a holttestét a várkertben. A szerencsétlen ember egy fára felakasztotta magát. Valami szabálytalanságot követett el s a büntetéstől való félelmében lett öngyilkossá.

Kigyuladt telefonközpont. Aradról jelentik: Az aradi telefonközpontban légköri villamosság érintkezése folytán a rendezőállomás kigyuladt és 600 vezeték közül 400-nak a burkolata elégett és használhatatlanná vált. A telefonállomások kétharmadáról nem lehet beszélni. Az interurbanhálózat Budapest felé szintén megromlott. A helyreállításra a nagyváradi postaigazgatóság kiküldött mérnökei dolgoznak. A kár több ezer korona.

Munkások halálos szerencsétlensége. Kunszöllősen a minap nagy szerencsétlenség történt egy ház alapozása alkalmával. A munkásokra rászakadt a pincegödör földje s egy Schreiner János nevű munkás nyomban megfult, egy Behring Mátyás nevű munkást pedig haldokolva huztak ki a földtömeg alól. Ez a szerencsétlen ember is meghalt rövid idő múlva.

Leharapta a szeretője orrát. Tápé községben a minap különös módon állt boszút egy Révész Illés nevű legény Kozma Rozálián, aki kedvese volt, de elhidegült tőle. Az utcán megtámadta a leányt és leharapta az orrát. A szerencsétlen teremtés most súlyos beteg. A merénylőt a csendőrök letartóztatták.

Megülte az anyósát. Temesremete községben — mint Temesvárról jelentik — a minap egy Avram Péter nevű gazda meggyilkolta az anyósát. Felesége nemrég elhagyta s magával vitte megtakarított pénzeszközökét is. Avram azt hitte, hogy az anyósa biztatta rá a szökésre az asszonyt s ezért követte el a gyilkosságot. A csendőrök letartóztatták.

Debrecen város jövődelme.

Egy millió korona haszon.

Debrecen, május 24.

Debrecen város jog- és pénzügyi-bizottsága tegnap délután 3

órától kezdődőleg Vecsey Imre elnöklete alatt ülést tartott, amelyen jelen voltak: Simonffy Imre kir. tanácsos, Miskolczy Jenő, Magoss György dr., Kiss Albert, Roncsik Lajos, Király Gyula, dr. Tüdős János, dr. Balkányi Miklós, Márton Imre, ifj. Schwartz Vilmos és Varga Károly. A város 1904. évi zárszámadását vizsgálták keresztül pontról-pontra.

Erdekes, hogy a város házipénztárának a vagyontöbblete a múlt 1904. évben 943 ezer korona, tehát majd egy millió korona volt. Ebből Roncsik Lajos főszámvevő 600,000 koronára teszi a töketörlesztés, vagyon beruházásból folyó jövedelmet, 300,000 koronának azonban nem tudja urát adni. Szóval a múlt évben nem kellett volna annyi pótdót fizetnünk, miután arra szükség nem volt s csak a város vagyonaát hizlaltuk vele. Ezt minden esetre jó lesz figyelembe venni a jövőben. A legelőbérékből 200.000 koronával több volt a múlt évben a jövedelem, mint az előbbi évben. Az erdőségek után kivetett adó meg 3000 koronával volt több, mint az előző évben.

Itt a pénzügyi hivatal krétája körül bizonyára hiba leledzik s jó lesz utána nézni, miért emelte fel a finánc hivatal az erdőségek után fizetendő városi adót. A zárszámadás felülbíráását a bizottság a ma délután 3 órakor kezdődő ülésében folytatni fogja.

A VÁROSHÁZARÓL.

A városi kórházi bizottság tegnap dr. Ujfalussy József elnöklese alatt ülést tartott. A bizottság a fehérmű szállításra beérkezett ajánlatok közül a Kardos László cég ajánlatát fogadja el, mint legelőnyösebbet s ezt a céget bizza meg a szállítással. — Azután szóba került a kórházi gyógyszer-tár házi kezelésbe helyezésének ügye. Ez ügyben azonban érdemleges határozatot még nem hoztak. Különbben is a mostani magán-gyógyszertárnak félóvi felmondás van kikötve s ha létesül is a házi gyógyszer-tár felállítás, az még a messzi jövő zenéje.

A nánási—debreceni vasutársaság a jövő június hó 9-én tartja rendes évi közgyűlést délelőtt 9 órakor a városháza nagytermében.

Névszerinti szavazások. A június 2-án tartandó városi közgyűlésen két névszerinti szavazás lesz és pedig a Tizenhárom-város-utcai 18. számú Perge Gáborné-féle közteleknek elidegenítése, továbbá a Szent-Anna-utcai 51. és 58. számú házasteleknek a gör. kath. egyház céljaira való átengedése tárgyában. Mindkét szavazás első ízben fog megejtetni.

Virágkorzó Debrecenben.

Tündérvilág a Simonyi-uton.

Debrecen, május 24.

Debrecen közönsége az idén nem fog ki az érdekes ünnepélyek és látványokból. Sűrűn követi egyik a másikat. Pezsgést visz a debreceni társadalmi életbe, fel-

rázza a közönséget a lethargiából, élénkség, elevenség dominál az utcákon, szóval jobban, értékesebben domborodik ki Debrecen nagyvárosias jellege. A falura való egyhanguságot pezsgő élet váltja fel.

Az a virágkorzó, amelyet június 14-én tartanak meg, szintén egyike amaz ünnepélyeknek, amelyek érdeklődést tudtak ébreszteni a közönség körében.

Az ünnepélyes virágkocsi korzót különben Kállay Frigyes es. és kir. huszárfőhadnagy és Miskolczy Lajos t. főszolgabíró rendezik a nagyerdei uton, a melyet erre az alkalomra elzárnak s oda csupán azok mehetnek, a kik ötven filléres jegyeket váltanak. A virágkocsi korzót különben igen nemes, humanus célra rendezik. Ennek a jövedelmével akarják elősegíteni, hogy Debrecenben megalakulhasson a mentőegyesület.

Ha nem is az a ragyogás, az a virághalmaz, az a mesés fény, a mely ott el fog ömleni, vonzani fogja a közönséget az a felséges cél, a melyért áldozni — ahogy mi ismerjük ezt a közönséget — örömmel fog a debreceni publikum.

A virágkorzóra vonatkozólag különben a rendezőség ma a következő feltételeket küldi szét a magánkocsi tulajdonosoknak:

1. A virágkorzón úgy saját fogatokkal, mint kétfogatu bérkocsikkal részt lehet venni.

2. A diszités minimuma a következőkben állapittatik meg:

A lámpások, rudvége, kantár, hámkápa gazdagon díszítendők. Ennél kevesebb díszítéssel kocsi a korzóra be nem bocsáttatnak.

3. Élő vagy csinált virágot tetszés szerint lehet használni a díszítéshez.

4. A résztvenni szándékozók június 8-án déli 12 óráig jelentkezhetnek Kállay Frigyes es. és kir. huszárfőhadnagynál (Piac-utca 78. II. em.) és Miskolczy Lajos t. főszolgabírónál (Megyeháza.) Be nem jelentett kocsi nem bocsáttatnak a korzóra.

5. A bejelentés alkalmával kettős fogatokért 7 korona, egyes fogatokért 4 korona részvételi díj fizetendő.

6. A legszebben díszített két kocsinak a jury értékes díjakat fog odaitélni s a helyszínen átadni.

7. Urkocsisok és kocsisok a korzón a lovasrendezők rendelkezéseinek engedelmeskedni kötelesek.

8. A nézőközönség a Simonyi-ut két gyalogjárójára 50 filléres belépőjegyekkel bocsáttatik be.

SZÍNHÁZ.

Zilahy Gyula dráma pályázata.

A Csokonai-Kör választmánya május hó 24. napján, szerdán délután 3 órakor az Első Takarékpénztár (Kossuth-utca 3.) üléstermében ülést tart. Tárgy: A Zilahy Gyula-féle drámai pályázat bíráló bizottságának megválasztása.

Makó társulata Nyíregyházán. Makó Lajos társulatával két hét óta működik Nyíregyházán. A debreceni fényes s anyagi eredményekben is gazdag debreceni évad után valósággal hull az áldás Makó Lajosra. A színház csaknem minden este tömve van. Soha még egy nem lártak Nyíregyházán a

színházba, mint éppen most. Ömlik a közönség. Szóval Debrecen és vidéke úgy bucsuzik Makó Lajostól és társulatától, hogy úgy ó, mint társulata tagjai boldogan fognak visszaemlékezni arra a mesés vidékre, ahol ömlött a közönség a színházba.

A debreceni új szintársulat névsora.

Debrecen, május 24.

Zilahy Gyula szinigazgató szeptember 2-án rikkol be társulatával Debrecenbe, hogy átvegye Makó Lajos örökét. Zilahy a szerződés szerint ma nyújtotta be társulata névsorát, amelyet egész terjedelmében a következőkben közlünk.

Igazgató és főrendező: Zilahy Gyula. **Titkár:** Békés Gyula. **Karnagy:** Huber Miksa. **Kartanító:** Fodor Károly. **Rendezők:** Szakács Andor, Polgár Sándor. **Sugó:** Poprádi Árpád. **Pénztáros:** Győre Alajos. **Ruhatáros:** Horváth F. három segéddel. **Fodrász:** Jakabfy J. két segéddel. **Festő:** Gyöngyösi Viktor. **Szertáros:** Kerekes I. három segéddel. **Diszmester:** Szabó I. 12 diszitővel.

Elsőrendű nők: Arday Ida drámai anyaszínésznő, Almásy Lola vígjátéki és szalonszínésznő, Jeszenszky Cs. Irén drámai hősnő, Főti Frida operette szubrett, népszínmű énekesnő, Sz. Gárdonyi Teréz operette és népszínmű komika, Koppán Margit operette énekesnő, (táncos szubrett). **Körösmezey Margit,** drámai szende, társalgási színésznő, Kiss Irén komika, vígjátéki és anyaszínésznő, Markovits Margit drámai szende, társalgási színésznő, Polgár Ilona szalon színésznő, Szabó Irma vígjátéki és drámai naiva, Tomcsányi Margit naiva, Zilahy Gyuláné opera és operette, Perczel Carola és Perczel Rózi magántáncosnők. Egy alt-énekesnővel tárgyalások folyamatban.

Elsőrendű férfiak. Árkosy Vilmos, népszínmű, opera s operette bariton, Békefy Lajos, opera és operette tenor, Békés Gyula, vígjátéki és jellem-színész, Deésy Alfréd, bonvivant, szerelmes, Horváth Kálmán, opera és operette bariton, énekes bonvivant, Polgár Sándor, opera és operette buffó, komikus, Szakács Andor, hősszerelmes, Sarkady Vilmos, naturburch, operette komikus, Szalóky Dezső, tenor, buffó, burleszk komikus, Kondor Ernő, vígjátéki szerelmes, naturburch, Krasznay Ernő, líray szerelmes, Zilahy Gyula, szalon komikus, Zajongyi Elemér, segéd-tenor, Balogh Sándor, segéd-bariton.

Kar- és segéd-személyzet. Nők: Biber Felice, Balázs Olga, Czenker Róza, Dinnyési Juliska, Jancsó Mariska, Kertész Kata, Kállay Hermin, Kardos Tusi, Lászy Etel, Magda Eszti, Szalóky Szidi, Szabó Mariska, Pető Julia, Várady Józsa. Férfiak: Barabás Károly, Gajdsinszky Pál, Gazdácska Lajos, Juhay József, Katona Imre, Kiss József, Mártonffy Jenő, Szilágyi Ernő, Ungváry Vilmos. A férfiak közül még négy ember hiányzik. Nagy József. Zenekar: a 39. gyalogezred zenekara.

UJDONSÁGOK.

* **Üdvözlő iratok a Csokonai-körhöz.** Azt az érdeklődést, amely a százados Csokonai-émlékünnep iránt nyilvánult, a városunkban megjelent nagyszámu vendégeken kívül bizonyítják a Csokonai körhöz még folyton érkező üdvözlő iratok és táviratok. A banketten már felolvasott Berzevics- és Rákosi-féle sürgönyökön kívül üdvözlőt küldött a pozsonyi Toldy-kör, a soproni irodalmi s művészeti-kör, a kecskeméti Katona József-kör, az éppen tegnap alakult győri Kisfaludy-kör, a Győri Hírlap, a nagykállai kaszinó, Szana Tamás, a Petőfi-társaság titkára, dr. Brajjer Lajos szerkesztő, dr. Tóth Rezső tanár.

*** Iparhatósági megbizottak gyűlése.** Az iparhatóságnál tegnap tartották meg második negyedévi gyűlésüket az iparhatósági megbizottak. Megvizsgálták a tanoncokajstromokat, melyeket rendben találtak. Jelentést tettek a tanoncoktató és műhelyhelyekben tartott vizsgálatokról. Végül megválasztották a nyári tanonciskolákban tartandó vizsgabiztosokat. Ezzel az ülés véget ért.

*** Nyelviskola Debrecenben.** Egy régi hiánypótló vállalat létesül városunkban. Rose Miksa tanárjelölt, ki mint fiatal író, hosszú éveken át a külföld nagyobb egyetemi városait járta be s a mellett, hogy széles és alapos nyelvismeretre tett szert, két és fél éven át a müncheni nyelvtársaságnak volt igazgatóelnöke, a napokban visszatért városunkba és megalakította az „Ecole Rose” című nyelvtanintézetet. Ez iskolában a Berlitz rendszer szerint fognak oktatni, ami tudvaleg abból áll, hogy az illető tanítványok az első órától fogva csak a megtanulandó nyelvet hallják és beszélik, így korán hozzászoknak az idegen nyelvet nemcsak grammatikailag érteni, de rövid idő alatt annak szellemében helyesen írni és beszélni tudni. Lesz külön tanfolyam urak, hölgyek és gyermekek számára, egyelőre csak a francia, német és angol nyelvekből. Az osztály oktatás havi tandíja 5 frt. Magánórákat 1 frttól feljebb nyerhetni. Az intézet ideiglenesen Simonffy-utca 42. sz. a. létezik, ahol naponta d. e. 11—12-ig és d. u. 5—6-ig szerezhetni bővebb felvilágosítást.

*** Az országos ifjúsági torna-verseny.** Óriási méretű lesz a folyó hó 27. és 28. napjain tartandó országos ifjúsági tornaverseny, melyen három évre ismét eldől a dísz-zászló kérdése. A versenyben 102 vidéki középiskolai tanintézet 3437 tanulóval vesz részt, a főiskolai iskolák tanulóival együtt 5100 résztvevő lesz. Nagy reménységgel megy a nemes küzdelembe a debreceni ev. ref. főgimnázium 50 főnyi csapata. Különböző is a multkori országos versenyen második díjat nyerték a testi ügyességükről híres gimnázisták. Vezetőjük Tóth Mihály tornatanár lesz, kit az a megtszertelés ért, hogy azt az oszlopot, melybe a ref. főgimnázium csapata van beszállítva, a versenyen vezetni fogja. A versenyre, hogy az azt megelőző próbákban is részt vehessenek, folyó hó 25-én, csütörtökön utaznak fel.

*** A debreceni nyomdászok kedélyes estélye** iránt, amelyet f. é. június 4-én tartanak meg a Margit fürdő dísztermében, páratlan érdeklődés mutatkozik a közönség körében. A hatvan tagú rendező bizottság úgy szólván alig tud eleget tenni az érdeklődőknek, akik jegyekért, meghívókért szinte ostromolják. Ez a meleg érdeklődés érthető is, mert a nyomdászok — akik egész életükön át szóltanul, szinte némán küzdenek azokkal a kis világmozgató démonokkal, a miknek ólombetű a neve, mikor mulatságot rendeznek, kifogyhatatlan jókedvű emberek és elfáradhatatlan táncosok s aki egyszer egy nyomdász mulatságon részt vesz, az azt a fesztelenül kedélyes estét nem egykönnyen feledi el. A június 4-én tartandó estélyük alábbi pompás műsora is kezeskedik arról, hogy a debreceni nyomdászoknak ez a mulatsága is páratlan lesz a maga nemében. Az estély műsora a következő: 1. Nyitány. Előadja: Kiss Béla zenekara. 2. Tüzek. Irta: Kiss József. Szavaltja: Dózsa György. 3. Bihari kesergő. Greizinger Iván átírata. Hegedűn előadja: Karakas István. 4. A mama kedvence. Irta: Rudasánszky Gy. Előadja: Berényi G. 5. Népdalok. Énekli: a Nyomdász Szakegylet alköre, Hóra Károly karnagy vezetésével. „Angolkisasszony.” Behát egy

felvonásban. Irta Morvay Zoltán. Szereplők: Libuc Gergő — Takács S. Magdaléna, neje Szabó Ida k. a. Ida — Kiss Erzsike k. a. Pali, huszárönkéntes Berényi Gábor. Timsó Muki — Végh János. Sugó: Botos Sándor. személy-jegy 2 korona, család-jegy 3 személyre 4 korona. Jegyek előre válthatók Gyürky Sándor és Mihály Sámuel urak papirkereskedésében és a rendezőség tagjainál.

*** Az ügető-verseny.** A debreceni urkocsis egyesület által június hó 10. és 11. napjain rendezendő ügető-verseny iránt az egész országban általános az érdeklődés. A verseny napjaira a jegyek már előre megválthatók e hó 25-től, csütörtöktől kezdve Békés Lajos üzletében. A helyárák a következők: Páholy 2 napra 40 korona, egy napra 20 korona, tribün előtti térre 2 napra 10 korona, egy napra 6 korona, tisztí jegy 2 napra 8 korona, egy napra 4 korona. 1. o. tribün-jegy 3 korona, II. o. tribün-jegy 2 korona, állóhely 80 fillér, katona-jegy örmestertől lefelé 50 fillér.

*** A debreceni Torna-egyesület Kassán és a Tátrában.** A tagokhoz a napokban küldött felhívás kelte óta a kirándulás rendje megváltozott. A kassai verseny csak pünköst vasárnapját foglalja el. A nevezések megtörténtek. Vasárnap este vagy hétfőn reggel Poprádra utazik a társaság, onnan Tátralomnicra, a tarpataki vizesekhez, az Öt-tóhoz (2000 m. magasságban) s Tátrafüredről le Poprádra; onnan indulás hétfőn este 9 órakor, Debrecenbe érkezés másnap reggel 8 órakor. A vasuti költség és kocsis Tátrafüredről az állomásig 17 korona. Szállást a kassai sportegylet ingyen szerez a két éjszakára. A felvonulásban és a botoszabadvakorlatokban részt vesz az egyet csapata, azért a tagok sziveskedjenek az órákat látogatni a sporttéren. Utazási kedvezményben és szállásban csak tagok és hozzátartozóik részesülhetnek, aki nem tag, 10 koronás rendes vagy 6 koronás pártoló tag lehet. Ha a társaság nagyobb lesz, a Tátrában más irányban is mehet. Jelentkezéseket e hó 30-ig fogad el Horvay Róbert egyetesi alelnök.

*** A debreceni jótékony nőegylet nyári mulatsága.** Megemlékeztünk lapunkban a debreceni jótékony nőegylet szombaton tartandó mulatságáról és most örömmel tudatjuk olvasóinkkal, hogy a mulatság sikere immár biztosítva van. Debrecen és vidékének társadalma részt vesz ezen szép mulatságon nem csak azért, mert a nőegylet mulatságai kedves emlékekkel záródnak, hanem azért is, hogy jelenlétével viszonzza a nőegylet ama fáradhatatlan tevékenységét, melyet a város szegényeinek gondozásában kifejt évtizedek óta. Az általános emberszeretet, jótékonytételt valláskülömbőség nélkül gyakorolja és árvaházában az árvák testi és szellemi neveléséről az anyai szeretetet pótolva gondoskodik. Ide s tova negyven éve fáradozik a nyomor legyőzésén és emberszeretők munkájával ezeket mentett meg a nyomortól, a kétségbeeséstől. Ilyen egyetesi támogatni kötelességünk, mert fillereinkkel könyveket törünk le és megtanítjuk bizni azokat, kik a jó szívek könyörületére vannak utalva.

*** Fontos elégtétel.** Minden ok nélkül üldözte Rajna János szatócs a vele egy házban lakó Mike János 9 éves gyermekét. Mikor ezért Mike kérdőre vonta, Rajna egy kilogrammal felelt, melyet Mike fejéhez vágott. A Mike feje beszakadt. Az ügynek a rendőrségen lesz folytatása, ahol Mike bánalmazója ellen panaszt emelt.

*** Az ev. ref. filléregyletnek június 1-én a sporttéren rendezendő délutáni mulatságára most mentek szét a meghívók.** Ha valaki nem kapott volna, sziveskedjék Handtel Vilmos egyetesi pénztárostól (Kaszatka 3) kérni. Az egyes sátrak alatti teendők már szét vannak osztva a választmány tagjai között; a segédkező kisasszonyokat most kéri fel az elnökség. Hogy a délutáni és az esti program minél változatosabb legyen, arról a rendezőség fog gondoskodni, melyben a tornaegylet tevékeny tagjai foglalnak helyet. Egy-két nap mulva már a jegyek is kaphatók lesznek a meghívóban jelzett kereskedésekben és a választmányi hölgyeknél.

*** A sirhantok tolvaja.** Tegnap ismét elfogott a rendőrség egy asszonyt, a ki a Hatvan-utcai temetőben a sírok virágait tövestől tépdeste ki. Az elfogott asszony annyira meg volt ijedve, hogy a rendőrségen nevét sem tudta megmondani. Hol Szilágyi, hol Kovács, hol pedig Baloghnek mondotta magát. A megrémült asszonyt a rendőrségen fogva tartják, míg kilétét sikerül biztosan megállapítani.

*** Az O. M. K. E. elnöksége** ezúton kéri fel azon kereskedő urakat, a kikhez a tisztességtelen verseny ügyének anyaggyűjtése végett kérdőívek küldettek, de akik még azt vissza nem juttatták, hogy a kérdőíveket, lehetőleg kitöltve, e hó 25-ig az egyesület vagy a titkár címére (Kereskedelmi Csarnok) beküldeni sziveskedjenek.

*** A máv. altiszti-kör dalárdájának szerenádja.** A máv. altiszti-kör dalárdája kellemes meglepetésben részesítette három érdemes tagját: Garda Dezső díszelnököt, Bilkei Dezső alapító tagot és Hann Dezső körgazdát. Abból az alkalomból, hogy tegnap névesték volt, a dalárda ablakjuk alá vonult s ott három legszebben összetanult énekszámot adtak elő. A szépen sikerült szerenádban különben sokan gyönyörködtek.

*** Csere a felvidékre.** Szülőknak, a kik gyermeküket német szóra küldeni óhajtják, kitűnő csere kínálkozik Dobsinán, Gömörmegyében, művelt, urí családnál, a mely 14 éves leánygyermekét adna Debrecenbe és elfogadna akár fiú, akár leánygyermekét cserébe. A városban van kitűnő állami elemi, polgári fiú- és leányiskola. Pompás hegyi levegő. Legjobb alkalom a német nyelv elsajátítására. Felvilágosításal szivesen szolgál Szójka Gyula felső keresk. iskolai igazgató. Esetleg két csere is akad.

*** Közlekedés akadályokkal.** A helyivasutnak még mindig sok baja van a motorkocsikkal. Néha megmegecsőkönysödnek s a Herkó Páternek sem mennek tovább egy döccenést sem. Ugy kell őket mozdonyval bevontatni. Máskor pedig úgy neki vadulnak a futásnak, hogy nem bírják megállítani. A motornak ezt a bolondériáját vasárnap egy szódavizes kocsis keserülte meg. A Péterfia-utcán neki ment s mindenestől felborította. A kocsin ülő ügynök és kocsis az utca közepére repült, a kocsis felborult és a sok szódavizes üveg darabokra zúzódott. Egyéb baj nem történt. A motor, mint a ki dolgát jól végezte, hűszkén tőf-tőfolt tovább. — A bolondos kis masina azonban erre is ráunt. Olyan mint a rakoncátlan gyerek. Sehogyse tetszik neki, hogy a sínpárok közzé szorítják, pedig ő jobban szeretne ott

futni, a hol a többi kocsi. Tegnap délben meg is próbálta ezt az újabb trükköt s a vasuti állomás előtt se szó se beszéd, kilépett a sinek közül s az aszfalton futott tovább. — Kiváncsiak vagyunk, hogy legközelebb milyen s mennyi rakoncátlanokodással kedveskedik még a motoros úgy a helyi vasut aggódó igazgatóságának, mint a bizalmával bomladozó közönségnek.

* **Tegnap halottak.** Tegnap a következők hunytak el Debrecenben: Kupai József ref. 28 napos, Váradi Erzsébet ref. 6 hónapos, özv. Kertész Jánosné ref. 68 éves, Hajós Elek gör. kath. 72 éves és Molnár Lajos róm. kath. 10 hónapos.

* **Angelottiné orfeuma.** Néhány éven keresztül Angelotti tartott társulatával előadásokat a Bika-szálloda orfeum helyiségében. Ez idő alatt változatos és érdekes, mindenek felett pedig diskrét műsorával nevet szerzett magának s bizalmat ébresztett működése iránt. A szorgalmas ember, aki annyira ragaszkodott a debreceni közönséghez, a télen meghalt. Özvegye lépett az ő örökébe s most Angelottiné szervezett daltársulatot, a melylyel szombat óta tart előadásokat. Az özvegy egyszerre megnyerte a közönség bizalmát, mert nagy áldozatkészséggel szervezett társulattal köszöntött be s olyan élvezetes előadásokat produkál, hogy méltón és joggal érdemli meg a pártfogást. Már a zenekara is nagyobb, mint volt, a szereplőinek száma is jelentékenyebb. A mit produkálnak, értékes dolgok. Határozottan kedves, kellemes szórakozást nyújt programjuk. Gazdag ez és változatos. Sok új és érdekes látni való, néhány hajmeresztő, idegizgató mutatvány is került a sima ének-számok közé. Angelottiné nagyon megérdemli a pártfogást s aki elmegy az orfeumba, kellemes estét szerez magának.

* **A sztrájkoló butorasztalosok** ügyében tegnap tárgyalás volt, mely tárgyaláson megjelent a Schwartz Vilmos butorgyár képviselője is. A tárgyalás azonban eredményre nem vezetett. A munkások kérelmével szemben a gyáros kijelentette, hogy azt képtelen teljesíteni. A méltányos béremelés elől nem zárkozik el, de a munkások mostani követelése oly nagy, hogy ő azt nem teljesítheti. Kész inkább a gyár további működését beszüntetni. A munkások tovább sztrájkolnak.

* **Hely nélkül.** Sokáig hely nélkül kóborgott a városban Szabó István s így nem csuda, hogy elfogyott a pénze. Ezen azután egy segített, hogy szállásadóját, Földesi Lajost meglopta. A tolvaj csavargót keresik.

* **A boltiszolga büne.** Még csak 13 éves a kis Papp György bolti szolga, de már is előszeretettel viseltetik minden olyan dolog iránt, ami csinos és szép. Fekete Jakab üzletében volt alkalmazva, ahol bőven kijutott neki mindezekből, de csak távolról. Egyszer azonban megpróbálta közelebről is, — zsebre vágott egy zsebkendőt. Majd más alkalommal ismét így tett. Tegnap rajta csípték a lopáson. Átadták a rendőrségnek.

* **A pikoló panasza.** A Dréher-sör-csarnok kis pikolója, Madai Imre feljelentést tett a rendőrségen Fehér Sándor hentes ellen, aki őt arcúl ütötte. Az ütés oly erős volt, hogy a gyermek arcán véres nyomot hagyott maga után. A panaszt át teszik a járásbíróhoz.

* **Elveszett a Piac-utcán egy férfi** egy fedelű aranyóra (International Wasch) rövid tisztuláncal, egy aranykeretű medallionnal. Átadója Piac-u. 88. sz. a. illő jutalmazásban részesül.

* **A debreceni pincérbetegségélyző** pénztár e hó 30-án, délután 4 órakor saját helyiségében Rosenberg Simon elnökle alatt igazgatósági ülést tart.

* **Vilmos huszárok, mint mentők.** A Trnka-malomban egy munkásnak saját vigyázatlanságából a kerekek összezúzták a lábszárát. Az orvos meghagyta, hogy a szerencsétlent fekve hordágyon kell a kórházba szállítani. De hiába volt minden fáradozás, se a rendőrségtől, se a kórháztól nem lehetett hordágyat kapni. Stráfszekérért telefonoztak a szállítókhöz a szükségben, de azok meg a vasutnál voltak elfoglalva. A helyzetben az emberies Vilmos huszárok segítettek. Zedwitz gróf ezredes meghagyására a katonai kórházból küldtek a malomba hordágyat, amelyen a szenvedő munkást elszállíthatták végre a közkórházba.

* **Elsötétült elmével.** Egy 20—25 év körüli ifjut őriztek tegnap este a rendőrségen, akinek az elméje meghibbant. Az ifjut eddig szülei lakásán ápolták, de tegnap erőteljesen kitört rajta veszedelmes betegsége. Kést ragadott fel, melylyel édes anyját akarta megölni. Az ifjut Béres Gyulának hívják s nagybányai mészáros. Az esteli vonattal hozták ide, hogy ma már tovább vigyék Nagykállóra az elmeógyógyintézetbe.

* **Lövés az éjszakában.** A késő éjjeli órákban hatalmas lövés zaja ébresztette fel a Külső vásártér csendes álomba merült lakóit. A lövés zajára sokan kirohantak a térre, de a nagy sötétségben nem láthattak semmi egyebet, mint két rendőrt, a kik sietve haladtak oda, a hol Vig Balázs p.-ladányi kereskedő állott, kezében a még füstölő revolverrel. A lövést ő tette. Állítása szerint a levegőbe lőtt, mert gyanus alakokat látott maga felé közeledni. Előzőleg a Fischer-féle korcsmában volt, hol többen látták, hogy sok pénz van nála. A nyomát követő alakokról azt hitte, hogy ki akarják rabolni s a lövéssel csak rájuk akart ijeszteni. A központra kísérték, hol igazolás után szabadon eresztették.

* **Nagy jégeső.** Az éjjel három óra előtt nagy vihar volt, a mely jéggel jött és néhány percig sűrűn öntötte a nagy jégszemeket. A jégeső károkat okozhatott a vetésekben is.

* **Napernyő-különlegességek** nagy választékban legolcsóbban kaphatók Barthánál.

* **Valódi panama-kalapok darabja 5 és 6 kor., legszebb turista- és tennis-ingek 4, 5 és 6 korona Feketénél.**

* **Harisnya-kiállítás és vásár** megnyitott Bartha főtéri üzletében.

* **Valódi angol zsefr bluz-kelmék** darabja 3, 3-60, 5-40, mérték után készítve 7, 8 és 10 korona Barthánál.

Sass Béla lemondása.

Az egyházkerületi aljegyzőség.

Debrecen, május 21.

(Saját tudósítónktól.) A ma kezdődő tiszántúli ref. egyházkerületi közgyűlés elé egy lemondó levél kerül, a **Sass Béla** teológiai akadémiai tanár lemondó levele az

egyházkerületben viselt egyházi aljegyzői tisztéről.

E lemondás megdöbbenést keltett azokban, a kik eddig tudtak róla; annál nagyobb volt e megdöbbenés, mivel a lemondás oly férfiú részéről jött, ki buzgó tevékenységével és szinte mesés munkásságával tette magát nevéssé az alatt, míg az egyházkerület bizalma a jegyzői tiszttel ruházta fel.

Mint aljegyző sokat dolgozott egyházi ügyekben. Mióta pedig — legutóbb — a főjegyzői szék betöltetlen volt, a főjegyző összes teendőit ő végezte lankadatlan buzgósággal, elismerést találva munkája sikerében. A református konventnek és a mult télen összeült zsinat mindkét ülészakának ő volt a jegyzője; e tisztében érdemeket szerzett.

Méltányolta is mindenki, aki ismerte, munkásságát, amelyet nyolc évi aljegyzősége alatt végzett. Becsülték, szerették. Anál érthetlenebb és megfoghatatlanabb, hogy most, mikor egyházkerületünkre annyi fontos feladat teljesítése vár, visszalép tisztségéről.

Az egyházkerület mennyire ismerte és méltányolta munkásságát, mutatta a nemrég lefolyt főjegyzői választás, melyből először legtöbb szavazattal került ki, a másodsor elrendelt választáson, habár nem is győzött, azért megtalálhatta azok részéről a bizalmat és buzditást, kik mellette mindvégig kitartottak.

Különben — mint értesülünk — az egyházkerületi közgyűlés rá akarja bírni Sass Bélát, hogy lemondását vonja vissza s továbbra is érvényesítse széleskörű tudományát a református egyház javára.

A politikai helyzet.

Éjjeli távirat.

(Saját tudósítónktól.) **Andrássy Gyula** gróf ma reggel utazott el Budapestről és 11 órakor Bécsbe érkezett. Az ujságírók rögtön megrohanták, azoknak azonban kijelentette, hogy a király ma el lévén foglalva, nem fogadja kihallgatáson és csak holnap jelentkezik kihallgatáson, amikor a királynak kifejti a koalíciós programot. Kijelentette azonban, hogy kormányalakításról szó sincsen.

Későbbi beszélgetések során kijelentette, hogy újabb javaslatokról nincsen szó, csak a koalíciós programról. Beszélt ugyan újabb katonai engedményekről, de erről nincs szó, csak amit a koalíciós program megállapít.

Hogy a királynak mi a nézete, az majd holnap el fog válni.

Andrássy Gyula gróf ma felkereste Goluchowszkyt, Pitreichot és Buriánt. Utóbbival huzamosabb ideig tárgyalt.

Budapesti függetlenségi körökben nagyon pesszimisztikusan fogják fel a helyzetet és sokan nagyon keveset várnak a holnapi kihallgatás eredményétől.

TÁVIRATOK.

A tenkei mandátum.

Budapest, május 23. A képviselőház harmadik bíró-bizottsága Barabás Béla

elnöke alatt tartott ülésén ma délelőtt tíz órakor hirdette ki az ítéletét Rónay Elemér szabadelvűpárti képviselő mandátumának ügyében, melyet kisebbségben maradt ellenjelöltje, gróf Bánffy Miklós választói megválasztottak. A bizottság szótöbbséggel kimondta, hogy a panasz alaptalan és azt elutasította, kötelezven a panaszosokat, hogy az 1932 korona 50 fillér költséget fizessék meg. Az ítélet indokolása kiemeli, hogy a panaszosok egyetlen bizonyítékot sem tudtak felhozni s vádjaik is főképpen a közigazgatási tisztviselők ellen irányulnak, a miknek elbírálására a törvény értelmében a Kuria hivatott. A panaszosok képviselője kérte költségeinek megállapítását, amire a bizottság nem érezte magát illetékesnek.

A háboru.

Páris, május 23. Ide érkezett hírek szerint Rosdesztvenszky meghalt. Ezt a hírt azonban még nem erősítették meg.

Az osztrák takarmánykivitel.

Bécs, május 23. A hivatalos lap a pénzügyi, kereskedelemügyi és földművelésügyi minisztériumok 1905. május 22-iki rendeletét közli, mely a takarmánykivitel tilalmát megszünteti.

A darabantok ügye.

A mentelmi-bizottság tárgyalásai.

— Kinos szenzáció. —

Budapest, május 24.

— Éjjeli távirat. —

(Saját tudósítónktól.) A képviselőház mentelmi-bizottsága tegnap folytatta tárgyalásait a múlt év december 13-iki képviselőházi események miatt megzaklatott képviselők ügyében.

Kállay Miklós vizsgálóbíró kijelenti, hogy neki aggodalmi voltak a képviselők beidézése ellen, de az ügyészi vádirat azt a benyomást keltette, hogy ott egyes ellenzéki képviselők a szabadelvű képviselők testi épsége ellen törtek.

Tóth János rendőrkapitány megkezdte ugyan a nyomozást, de ügyészi megkeresésre s mást nem tehetett. Azt tagadja, mintha a kormány befolyásolta volna őt munkájában s csak a vizsgálat befejezése után tárgyalt ez ügyben Tisza István gróffal, elreferálva a vizsgálat eredményét.

Gregus Gusztáv kir. főügyész kijelentette, hogy ő hivatalos titoktartásra esküt tett s így nem hajlandó vallomást tenni.

Simon Ferenc, Csahár Imre és Krecsányi detektiv-főnök kihallgatása után Haraszty Pál képviselőházi gazdasági szántanácsos kijelentette, hogy a darabantok alkalmazásáról csak akkor értesült, mikor a ruhaszámlát bemutatták neki. A darabantok el voltak különítve a teremőrköktől és a szolgálóktól.

Óriási szenzációt keltett ezután Pongrácz Elemér képviselőházi pénztáros ama kijelentése, hogy a darabantok felfogadásáról csak akkor értesült, mikor decemberben elnöki rendeletre 30 darabantnak fejéenként 158 koronát kellett kifizetni

decemberi fizetésükként és decemberi és januári lakbérükként. Ezután még 10 darabantnak 1583 korona és 30 fillért kellett kifizetnie.

A darabantok fizetése évenként 1300 korona volt és 300 korona lakbérük volt. Januárban 4333 koronát fizetett ki nekik, a februári házbérrel együtt később megint 7793 koronát. November végén elnöki rendeletre 4000 koronát fizetett ki a darabantok ruhájáért, később megint ugyanezért 2000 koronát. Egyéb költségekként ugyancsak a darabantok részére még 2500 koronát adott.

Összesen tehát 31,326 korona 66 fillérbe került az államnak a darabantok szereplése.

A dolog óriási felháborodást keltett s általános a nézet, hogy már ezért is megérdemli a Tiszakormány, hogy vád alá helyezték.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Csőd megszüntetés. A debreceni kir. törvényszék özv. Szücs Károlyné ellen elrendelt esődöt vagyonihiány miatt megszüntette.

§ Az asszony meg a végrehajtó. Szegedi levelezőnk jelenti: Ma délután egy marcibányi-dombegyházi asszony hatóság elleni erőszak miatt került a szegedi büntető-törvényszék elé. Kovács István földmives néhány száz koronával tartozott és Rácz Gyula marcibányi-dombegyházi végrehajtó lefoglalta a lovat. Amikor a végrehajtó elakarta vezetetni a lovat, hogy elárvereztesse, Kovács felesége piszkafát kapott és megvakarta Rácot. A harcias asszonyt ma 3 napi fogházra ítélték hatóság elleni erőszak miatt.

Gyermekgyilkos anya.

Megfagyasztotta a gyermekét.

Esküdtszéki tárgyalás.

Debrecen, május 24.

Tóth Juliánnára ránehezedett az Isten keze. Nem hallgatott szegény, öreg, jó szülei tanácsára. Oda-hagyta az apai házat. Selyem vigánóra, cifra ruhára vágyott. Elment, hogy addig szolgál, míg kedve szerinti ruhára pénzt szerez magának. De megvérezte ártatlan lelkét a könnyelműség és bünbe esett, amely miatt tegnap az esküdtbíróóság ítélték felette.

A tárgyalásról adjuk az alábbi részletes tudósítást.

Az esküdtszék megalakulása.

Régen kilenc órakor foglalta el helyét a bíróság. Dr. Oláh Miklós volt az elnök, Tatay Ferenc és Tóth Aurél a szavazó bírák. Rózsa Lenci jegyző. A vádat dr. Udvarhelyi Dezső képviselte, míg a védelmet dr. Arvay Béla látta el.

A szokásos formalitások után megalakult az esküdtszék. Tagjai lettek: Szabó Ferenc, Veszely Antal, Fekete Jakab, Baresa János, Somogyi Pál, Hegedüs György, Bach Jakab, Schwarz Dániel, Réthy György, Fried Emil, Bavlicu Pál és Mayer János. Pótesküdtök: Hegedüs György.

A gyilkos anya.

Az elnök elővezetett Tóth Juliánnát. Szuronyos ór kísérte a bírák elé. Halvány volt. Törülgette a szemét. Remegett egész testében, amikor az elnök ismételte előtte, hogy milyen vádat emelt ellene az ügyészség.

— Kis gyermekét Földes alatt kitétte egy hid alá a fagyos rögre, azután ott hagyta s akkor lettek rá, mikor a gyermek már halott volt.

Az elnök kérdésére azután előadta Tóth Juliánna, hogy Budapestre ment szolgálni, hogy pénzt szerezzen magának, a honnan egy este azzal a szándékkal indult el, hogy haza megy Földesre, kis gyermekét átadja a testvérének, hogy gondozza, ápolja és nevelje fel.

— Ez volt a szándéka? — kérdezte az elnök.

— Ez.

— Maga éjjel érkezett Kabára?

— Igen.

— Talált ott ismerőst?

— Nem.

— Onnan gyalog ment Földesre?

— Igen.

— Hideg volt?

— Csípős idő járt.

— Tetétlenül kellett keresztül menni?

— Igen.

— Ott magának rokona volt. Miért nem ment be hozzá? Miért nem pihent?

— Nem akartam.

— Folytatta útját Földesre?

— Igen.

— Aztán mi történt?

— Mikor Tetétlenül elhagytam, az országúton megnéztem a kis gyermekemet a pólyában. A szája szélén vért vettem észre. Megijedtem tőle. Azt hittem, hogy meghalt.

— Akkor mire határozta magát?

— Attól féltem, hogy ha haza viszem és megtudják, hogy a kezemben meghalt, megbüntetnek. Az országúton volt egy hid, alája mentem és ott kibontottam a gyereket a pólyából.

— Miért tette ezt?

— Tudtam, hogy másnap hétfő van. Ilyenkor betivásár van Földesen, sokan járnak arra. Megtalálják a kis halottat és eltemetik. Én meg visszafordulok, Pestre megyek és nem tudnak meg semmit.

— Miért borította ki a pólyából?

— Mert a pólya egyik ruhából készült. Arról könnyen megtudhatták volna, hogy az én gyermekem.

— Csak hogy az a gyermek nem volt halott. Maga azért tette oda, hogy megfagyjon. Később a kis gyermek maga mellett kaparászott és be is kente az arcát. Az orvosi vélemény szerint is élt a gyermek, mikor oda tette. Ott fagyott meg. Másnap sertésfalca ment a megfagyott gyerekre. A pásztorgyerek fedezte fel és adott hírt.

Tóth Juliánna erre sirással felelt. Majd újra azt erősítette, hogy halott volt a gyermek, mikor kitétte. Amde a tanúk az ellenkezőjét bizonyították.

Dr. Isoó törvényszéki orvos a bizonyítékok halmazával mutatta ki, rendkívüli figyelemmel hallgatott s mély hatást tett beszédével, hogy a gyermek élt, mikor Tóth Juliánna kitétte s ott fagyott halálra, a hid alatt.

Az esküdtök bünösnek találták Tóth Juliánnát és a törvényszék másfél évi börtönre ítélte el. Tóth Juliánna és az ügyész megnyugodott az ítéletben, a mely így jogerőssé lett.

Budapest gázvilágítás nélkül.

Éjjeli távirat.

(Saját tudósítónktól.) Ma az összes budapesti gázgyári munkások kimondták a sztrájkot, béremelést és kevesebb munkaidő megállapítását kívánják.

És ez sokkalta nagyobb horderejű dolog, mint első pillanatra látszik.

Budapesten ugyanis csak 3 utca van villanyal világítva, a többi gázzal világítják. Ezenki-

vül gázmotorokra van berendezve a legtöbb nyomda, gyárvállalat, malom stb.

Ha követeléseiket nem teljesítik, úgy szerda hajnali 5 órától kezdve Budapest gáz nélkül marad. Szóval a város nagy része sötétben, a legtöbb gyár üzeme megszűnik s a lapok sem jelenhetnek meg.

A vasuti sztrájk óta tehát ez fog legnagyobb következményekkel jární Budapest lakosságára.

H I R E K.

Tizenkét éves gyilkos. (Éjjeli express tudósítás.) Az Ósi vasuti hídról tegnap egy vásott fiú a Körös habjaiba taszította apró pajtását, akinek a holttestét ma vetették ki a hullámok. Varga Márton malom munkás 9 éves Károly nevű fia reggel eltávozott szüleinek a lakásáról. A gyerek elment az Ósi vasuti hidhoz, ahol megfürdött a Körösbe. — A vizparton három gyerek horgászott; a 12 éves Molnár János, Ferenc öcsöce és Gyula Sándor, mind a kettő kilenc éves csöppség. A kis Varga Károly kimászott a partra és darabig nézte a horgászó gyerekeket, aztán maga is kedvet kapott a peceözésre s Gyulai Sándortól elvette a horognyelet. Ebből dulakodás támadt s a Varga gyerek mikor mind rárontottak, föliramodott a 12 méter magas vasuti hidra. Molnár János utána vetette magát s legyűrte a fiut, mikor pedig Varga Károly talpra ugrott, az elvetemedett kamasz keresztül dobta a hid korlátján. A szegény fiúcska fejjel zuhant a Körösbe s a hul-

lámok legott összecaptak fölötte. A fiúk összebujtak s remegve nézték, mint merül el a kis pajtásuk. Majd kiveszik — vélte Molnár János, s azután mentek valamennyien a Fácános felé, mintha mi se történt volna. A szegény kis áldozat szülei pedig kétszer is jártak a renpórségnél keresni az eltűnt gyereket, de senki nem tudott hirt adni róla. A szerencsétlen emberek az egész éjszakát kétségbeesett gyótródásban virrasztották át a gyerek miatt, míg ma reggel szentandrászi milimárik jelentették a rendőrségnek, hogy Gyires alatt egy fiú holttestét fogták ki a Körösből. A halottban ráismertek Varga Károlyra.

A Hámor család.

(Folytatás.)

— Uj életre?
— Igen! Mert az új élet lesz számodra kedves leányom s talán sokkal több boldogságot is nyujt, mint a leánykor.

— Ti hát komolyan ragaszkodtok ehhez a házassághoz?

— A te érdekedben kedves gyermekem — sietett válaszolni erős hangsúlyozással Hámorné. A te érdekedben, hogy boldognak, elégedettnek lássunk.

— Azt hiszitek? Nos hát én ellenkezőleg vélekedem. Ez a házasság boldogtalanlanná tenne.

— Ne gondold gyermekem. Majd meglátod, hogy megszereted Kálmánt.

— Soha!... Nem is akarom!... Erős bennem az elhatározás s mert felteszem rólatok, hogy egyetlen gyermeket nem tesztek szerencsétlenné, kérlek jó szüelim, ne erőszakoljátok ezt a házasságot.

— Még mindig Tiborra gondolsz?

— Ó reá, mindég csak ő reá.

(Folyt. köv.)

Eperjesi cserép kályhák

elősmert legjobb minőségben;

továbbá:

Főzőedények, takarékkonyhák, — épület vasalások, gazdasági eszközök, tetőlemezek, mérlegek, revolverek és peronospora fecskendők

nagy választékban
a legjutányosabb árban

kaphatók:

Kovács Gyula
vasüzletében,
a „BIKA“ szálloda mellett.

Mr. M. Rose

Berlinszisztemerű

Nyelviskolája.

Francia, Német, Angol
nyelv és irodalom.

Osztály és magánoktatás,

külön ur, hölgy és gyermek tanfolyamok.

Felvételek naponta d. e. 11—12.,
d. u. 5—6.

Simonffy-utca 42.

Mindenféle

nyomtatványt

gyorsan, izlésesen és olcsón

kiadit a

Debreceni Ujság

nyomdáján,

Lamprecht-palota 42.

PARÁD

gyógyfürdő

Gróf Károlyi Mihály tulajdona. Hevesmegyében, vastimsós fürdővel és hidegvizgyógyintézetrel, égvényes kénes savanyuvíz és természetes arzén vastartalmu vizekkel. — Lakások ujonnan épült szállodákban, 146 szobával, uradalmi kezelés alatt állanak; a vendégek élelmezése díszes külön csarnokban bérlet utján Verseghy István jászberényi jóhírű konyhájára bízatik. Az évad június 1-től szeptember végéig tart, és pedig az előévad június 20-ig, főévad június 21-től augusztus 20-ig, utóévad augusztus 21-től szeptember végéig. — Az elő- és utóévadban a lakások 80%-kal olcsóbbak. — Ingyen prospectussal s minden fölvilágosítással készségesen szolgál a fürdőigazgatóság

20.000 darab nemes rózsató

a legkitünőbb fajokból, szép erős példányokban, igen jutányos árakban.

Felhívom a nagyérdemű közönség b. figyelmét

műkertészeti és rózsatelepem

megtékinzésére, a mely különösen a kertészkedő közönségnek igen tanulságos. — Virágüzletemben a legizlésesebb osztrók, koszorúk, virágkosarak s mindenféle modern díszmunkák szolid árakban készíttetnek.

Frissen végott virágokból állandó nagy készlet.

A mai naptól kezdőe ugyanosa virágüzletemben kaphatók a következő saját termelésű friss zöldségeim: fejes-saláta, karalábé, ugorka, champignon gomba (osipke), hónapos retek.

Műkertészeti és rózsatelep:

a MÁV. állomás mögött. Osolnakázó mellett, u. n. Egylet-kertben, Telefon 341. szám.

kiváló tisztelettel:

Farkas Gyula,
műkertész.

Virágüzlet:

Piaoz-utca 26. szám., Nagy-tőzsde mellett.
Telefon 304. szám.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szögig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 krajcár, 8 fillér.

Levélnemi tudakozásokra pontosan válaszolnak, ha a szükséges postabélyeg beérkezik.

* Apró hirdetések: előre fizetendők. *

Levelezés.

„SZERÉNY” levele van.

„DUCI” levele van.

Ajánlat.

PENZKÖLCSÖN. Törlesztéses kölcsönök földbirtokra, házakra. négyes kamat mellett, drága kamatu kölcsönök olcsó kamatra átcsereztet, terményárakat beraktározat s azokra előleget folyósítat, továbbá tisztviselőknek fizetés leltására nagyobb kölcsönt megszavaztat kezessé nélkül is Héry bankiródjára, Debrecen, Egyház-tér 3 sz. Nagytemplom mellett. Telefon 409.

REGI UJSÁGPAPÍR különként kapható a kiadó hivatalban.

HÁZILAG készített TEA-VAJ, naponta friss, 1 kiló 1 frt 20 kr. 11 kiló törmelék-csokoládé 90 kr. Valódi kisüsti barack 1 liter 1 frt 20 kr. 1 dob. linoleum 65 kr. Jégbe hűtött aludt tej 1 üveg 4 kr. állandóan kapható Merkli Ferencnél, Fűvész-kert-u. 14. Telefon 374.

ÚJ RESZLETÜZLET csapó-u. 22. megnyílt és ajánl vászon, kanavász, kész férfiruha, szöve és mosóárakat stb. nagyválasztékban a legolcsóbb árak mellett.

SZÁRNYAS ÁLLATOKAT élve és leölve árusítok különként is tisztán kezelve keresztények részére. Inyencz különlegességek kaphatók és megrendelhetők Oszváth Ferencz, Szécsényi-u. 6.

BÜTOROZOTT szoba. kertre nyíló, külön bejáratú magányos hölgy, vagy ur részére azonnal kiadó. Kossuth-u. 61 sz.

URADALMI TEA VAJ naponta friss érkezésű 1 frt. 20 kr. kilója KERTÉSZ SANDOR fűszer és csemegé nagykereskedésében, Kossuth és Batthányi-utca sarkán.

VARGAFA kapható, így szinte mindenféle tűzifa HEGEDŰS EMIL faraktárába, valamint tölgyfaszőlőkaró tölgyfadeszka és válogatott szerszámfa, iroda Miklós-utca 7.

A FŐTÉR legjobb helyén egy üzlethelyiség kiadó. Értekezhetni lehet Katz Herman cégnél, Piac-u. 48 sz.

KÉT UTCZAI szoba előszobával butorozva, vagy anélkül kiadó, 50 hecto sestakerti bor eladó, Kossuth-u. 65.

A T. BORFOGYASZTÓ KÖZÖNSÉG szíves figyelmét felhívom, hogy egy székelyhídi bortermelőtől nagyobb mennyiségű bort sikerült megvennem s ezáltal azon kellemes helyzetben vagyok, hogy egy liter érmelléki bort 26 kr-ért szolgáltathatok. Fél literenként is kapható. — Tisztelettel Bán Kálmán Debrecen, Egyház-tér 15. szám. (A Osokonai-kerttel szemben.)

HAJFONATOK, COPFOK. női parókák, einlag hajbetétek, legjutányosabban kapható Boczán Ferenc fodrásznál Hatvan-u. 2 sz. Kifésült női hajat veszek.

Permetezéshez legtökéletesebb és legolcsóbb az országszerte elismert legipbb 8 versenyes első díjjal kitüntetett a **Veréb István** által Debrecen. Május 1-től I. ker. szappanos-u. 10 számú házában gyártott pótszabadalmazott „**Sugar**” permetező. Permetezőket tökéletes javítás és átalakítás végett elfogadok. A díjazók ingyen, bérmentve.

A LEGJÓBB minőségű uradalmi vaj 1 kiló 1 frt. 2 kr. A legjobb minőségű májusi enyhe túró 1 kiló 80 kr. Saját főzésű baracklevár 1 kiló 80 kr. Saját főzésű szilvalekvár 1 kiló 80 kr. Kapható Fritsch Károly fűszer-áru üzletében, Főter. s. Bikkával szemben.

AZ ONDÓPON 8 sz. föld eladó, értekezhetni Timar-u.

FRIZERNŐ koresztény házakhoz ajánlkozik fésülni. Csokonai-utca 15. sz.

NYARALÓ a nagyerdőn kiadó. Értekezhetni, Piacz-u. 66.

Eladás.

FÜSZER-ÜZLETI berendezés jó állapotban teljesen felszerelve eladó. Cim a kiadóban.

EGY SZÉP NYARALÓ a Sesta-kertben, modern új épület, tágas terasszal, borpincével 670 négyszögöl beültetett jó részt nemes fajú szőlővel, jó vízi szivattyus kuttal eladó. Cim a kiadóhivatalban.

A NAGY HEGYESSÉN 45 hold föld gazdasági épületekkel eladó. A vigkedvő-mihály-utcán 57 számú ház eladó. Az újföldön 10 hold föld a szövetkezet szőlőteleppel szemben eladó. A bankon 17 hold kaszáló eladó. Értekezni a Veres örökösökkel: Hajnal-utca 23. szám.

BOLTBERENDEZÉS és szoba butorok olcsón eladók. Cim a kiadóban.

ALIG HASZNÁLT elegáns butorok elköltözés miatt eladók, megtekinthetők Magos-u. 18. sz. alatt.

AZ ÚJ MORICZ-TELEP 77-es számú ház eladó. Értekezhetni: Berta malomnál Hampel Józseffel.

60 HOLDA S tagbirtok jutányos árban elad Nagy-Kállóban, értekezhetni Varga Károlyval Csapó-utca 77.

ERŐS HANGU hosszú zongora eladó. Hatvan-utca 24. sz.

Kereslet.

ELŐKELŐ családból származó Bonne keresztetű egy két éves leányka nevelésére. Cim e lap kiadóhivatalában.

EGY VARRÓLÁNY felvétetik. Bercsényi-u. 55.

EGY FIU TANULÓNAK felvétetik Krausz Kálmán badogos és villanycsengő készítőnél, Hatvan-utca 2. sz.

BIÖZIKLIT jókarban sürgősen megvételre keresek. Széchenyi-u. 44.

KERÉSEK 2-3 hold lucernást, közel a városhoz nyári haszonra. Báthory Sándor Mester u. 3 sz.

KERÉSEK Csapókerthben Möríc telepen, Patay telepen 2 szobás lakást.

JÓ OSALÁDBÓL tanuló felvétetik, a ki 2-4 gimnáziumot végzett előnyben részesül Slachta János vegyes kereskedésében. H. Nánáson.

KERTI LAKÁST keresek, 2 szoba és 1 konyhából álló, 3 hónapra, a városhoz lehetőleg közel. Pénzügyigazgatóság 5-ik számú szoba.

HÁZVEZETŐNŐI vagy gazdaszónyi állást keres helyben vagy vidékre fiatal urinó. — Cim a kiadóban.

KERESTETIK egy idős tisztességes asszony, magános urinó mellé cselédnek, fizetés havi 3 frt. és ruházat. Kossuth-utca 61. szám, udvari lakás.

Eladó ház és szőlő.

Hatvan-utca elején, a piacához közel fekvő 450 négyszögöl területű 8-dik sorszámú, 3000 koronát jövedelmező házas telek és a Vénkert hátulján a helyi vasutmentén fekvő lakható épülettel ellátott jó karban levő szőlőskert kedvező feltételek mellett eladó. — Értekezhetni lehet Hódy Bélával (Consistoriális ház) Egyház-tér 17. szám alatt.

Hirdetés.

Mindazon zálogtárgyak, melyeknek határideje lejárt hatósági kiküldött jelenlétében

1905. évi június hó 2-án délután 2 és fél órakor nyilvános árverésen elfognak adadni.

Debrecen, 1905. május 15.

Debreceni kézi zálogkölcsön intézet r.-i. igazgatósága.

Arany-János-utca 9. szám.

Törlesztéses pénzkölcsönök

jelzálogra, sőt 2 kezessé mellett személyhitelre is a 30 pénzintézet közül legolcsóbb helyről gyorsan kieszakozól. Több tartozásokat földbirtokra, bérházra 3 és fél, 4 százalékos kamatu kölcsönre átkonvertál

Rácz Béla

bankiródjára Debrecen, Csapó-u. 12. szám alatt.

Minden faj **Szőnyegok**, szövet, csipke és applicált **függönyök és stórok**, valamint ajtó és ablakra való és nyári függönyök, applicált és himzett posztó, plüss és selyem **asztal és ágyszerítők**.

Színes jó mosó női ruha, blouze és férfing szövetek, tennis flanellek.

Divatos női és férfi harisnyák és Zsombokendők, Batist fehérnemű, fürdőköpeny

Kardos László

üzletében,

Debrecen, Kossuth-utca 9. szám.

Divatos napernyők

Jó mosó széles delainek

30 és 40 kr.

Cosmanosi mosó áruk,

120 cm. széles sima Batisztok, női ruhavásznak zephirek

olcsó szabott árakon kaphatók

Szabó Lajos fiai cégnél
Debrecen, Rózsater.

Mosó kelme ujdonságok:

Jó mosó kretonok,

Franczia batisztok,

Himzett selyem batisztok,

Angol Ingbluz Zephirek,

Atlasz Szatenek,

Ruha vásznak

Bosznay J. és Társa

divat-áruházban,
Debrecen, Kossuth-u. 5.